PAOLO MENGOZZI
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2016. március 16.[1]

C-2/15. sz. ügy

DHL Express (Austria) GmbH
kontra
Post-Control-Kommission

(a Verwaltungsgerichtshof [legfelsőbb közigazgatási bíróság, Ausztria] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal — Szolgáltatásnyújtás szabadsága — Postai szolgáltatások az Európai Unióban — Olyan nemzeti szabályozás, amely a postai ágazat szabályozó hatóságának működési költségeihez történő hozzájárulásra kötelez minden postai szolgáltatót”

1. A legutóbb,[2] a 2008. február 20-i 2008/6/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel[3] módosított, a közösségi postai szolgáltatások belső piacának fejlesztésére és a szolgáltatás minőségének javítására vonatkozó közös szabályokról szóló, 1997. december 15-i 97/67/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: 97/67 irányelv)[4] lehetővé teszi-e egy tagállam számára, hogy postai ágazatért felelős szabályozóhatóság finanszírozásához történő hozzájárulásra kötelezzen minden postai szolgáltatót? Ez a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya.

I – **Jogi háttér**

A – *A 2008/6 irányelv*

2. A 2008/6 irányelv (27) preambulumbekezdése kimondja, hogy „a postai szolgáltatók az egyetemes szolgáltatás finanszírozásához való hozzájárulásra kötelezhetők, amennyiben kompenzációs alap létrehozásáról rendelkeztek. Annak megállapításához, hogy mely vállalkozások kötelezhetők a kompenzációs alaphoz való hozzájárulásra, a tagállamoknak mérlegelniük kell, hogy az ilyen vállalkozások által nyújtott szolgáltatások a felhasználó szemszögéből az egyetemes szolgáltatás körébe tartozó szolgáltatásoknak tekinthetők-e, mivel az egyetemes szolgáltatásokkal kellő mértékben felcserélhetőnek bizonyulnak, figyelembe véve a szolgáltatások jellegzetességeit, ezen belül a többletértéket képviselő jellemzőket, valamint rendeltetésüket és az árképzést. E szolgáltatásoknak nem kell szükségképpen rendelkezniük az egyetemes szolgáltatás minden vonásával, amilyen például a napi kézbesítés vagy a teljes körű országos lefedettség”.

1 — Eredeti nyelv: francia.

2 — A 97/67 irányelv – a 2008/6 irányelvvel történt módosítását megelőzően – már szintén módosításra került a 2002. június 10-i 2002/39/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL L 176., 21. o.), valamint a 2003. szeptember 29-i, 1882/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL L 284., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 4. kötet, 447. o.).

3 — HL L 52., 3. o.

4 — – HL 1998. L 15., 14. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 3. kötet, 71. o.).

3. A 2008/6 irányelv (28) preambulumbekezdése emlékeztet arra, hogy „[a]z arányosság elvének való megfelelés érdekében a tagállamokban az egyetemes szolgáltatás nyújtásának költségeihez az e vállalkozásoktól követelt hozzájárulás mértékének megállapításakor a tagállamoknak átlátható és megkülönböztetéstől mentes kritériumokat kell alkalmazniuk, mint például a vállalkozásnak az adott tagállamban az egyetemes szolgáltatás körébe tartozó tevékenységekben vállalt részesedése. A tagállamok azoktól a szolgáltatóktól, amelyek kötelesek hozzájárulást fizetni a kompenzációs alapba, megkövetelhetik a megfelelő számviteli elkülönítés bevezetését az alap működése érdekében”.

4. A 2008/6 irányelv (47) preambulumbekezdése kimondja, hogy „[a] nemzeti szabályozóhatóságok szerepe valószínűleg döntő fontosságú marad, különösen azokban a tagállamokban, ahol a versenyre való áttérés még nem fejeződött be. A szabályozási és az üzemeltetési funkciók különválasztásának elvével összhangban a tagállamoknak garantálniuk kell a nemzeti szabályozóhatóságok függetlenségét, ezáltal biztosítva döntéseik pártatlanságát. A függetlenség e követelménye nem érinti a tagállamok intézményi autonómiáját és alkotmányos kötelezettségeit, ahogy a tagállamokban fennálló tulajdoni rendre vonatkozó, a[z EUMSZ 345. cikkben] megállapított semlegességi elvet sem. A nemzeti szabályozóhatóságok számára feladataik teljesítéséhez meg kell adni minden szükséges erőforrást: emberi erőforrást, szakértelmet és pénzügyi eszközöket”.

B – *A 97/67 irányelv*

5. A 97/67 irányelv 2. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Ennek az irányelvnek a céljaira [helyesen: Ezen irányelv alkalmazásában] a következő meghatározások alkalmazandók:

1. postai szolgáltatások: olyan szolgáltatások, amelyek postai küldemények gyűjtését, feldolgozását, szállítását és szétosztását foglalják magukban;

1a) postai szolgáltató: olyan vállalkozás, amely a postai szolgáltatások közül egyet vagy többet nyújt;

[…]

13. egyetemes szolgáltató: köz- vagy magán postai szolgáltató, amely egyetemes postai szolgáltatásokat vagy azok egy részét nyújtja egy tagállamban, és amelynek személyét a 4. cikkel összhangban a Bizottságnak bejelentettek;

14. engedélyezés: minden olyan engedély – az alábbiakban meghatározottak szerinti »általános engedély« vagy »egyedi engedély« formájában –, amely a postai ágazatra jellemző jogokat és kötelezettségeket rögzíti, és lehetővé teszi a postai szolgáltatók számára, hogy postai szolgáltatásokat nyújtsanak és [helyesen: és adott esetben] hálózatokat létesítsenek és/vagy működtessenek ilyen szolgáltatások nyújtásához:

   – »általános engedély«: olyan engedély – függetlenül attól, hogy annak szabályozása csoportos engedéllyel vagy jogszabály alapján történik, és függetlenül attól, hogy az ilyen szabályozáshoz szükséges-e bejegyzési vagy bejelentési eljárás –, amely nem írja elő az érintett postai szolgáltató számára, hogy az engedélyből fakadó jogok gyakorlása előtt a nemzeti szabályozóhatóság egyértelmű határozatát beszerezze,

   – »egyedi engedély«: olyan engedély, amelyet valamely nemzeti szabályozóhatóság bocsát ki, és amely valamely postai szolgáltatónak konkrét jogokat ad, vagy amely – adott esetben – a vállalkozás tevékenységét az általános engedélyt kiegészítő külön kötelezettségeknek veti alá,

ahol szükséges, amikor is [helyesen: veti alá, amikor is] a postai szolgáltató mindaddig nem jogosult jogainak gyakorlására, amíg a nemzeti szabályozóhatóságtól a határozatot meg nem kapta;

[…]

18. nemzeti szabályozóhatóság: az egyes tagállamokban az a testület vagy azok a testületek, amelyet vagy amelyeket a tagállam többek között ennek az irányelvnek a hatálya alá tartozó szabályozó feladatokkal megbíz;

[…]”

6. A 97/67 irányelv 9. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Az egyetemes szolgáltatások körén kívül eső szolgáltatások vonatkozásában a tagállamok az alapvető követelményeknek való megfelelés biztosításához szükséges mértékig általános engedélyeket vezethetnek be.

(2) Az egyetemes szolgáltatások körébe tartozó szolgáltatások vonatkozásában a tagállamok az alapvető követelményeknek való megfelelés biztosításához és az egyetemes szolgáltatásnyújtás biztosításához szükséges mértékű engedélyezési eljárásokat vezethetnek be, beleértve az egyedi engedélyeket is.Az engedély megadása:

– egyetemes szolgáltatási kötelezettségektől tehető függővé,

– szükséges és indokolt esetben, az adott szolgáltatások minőségére, rendelkezésre állására és teljesítésére vonatkozó követelményeket szabhat,

– adott esetben a 7. cikkben említett költségmegosztási mechanizmusokhoz való pénzügyi hozzájárulási kötelezettségtől tehető függővé, amennyiben az egyetemes szolgáltatás nyújtása nettó költséget von maga után és méltánytalan pénzügyi terhet jelent a 4. cikknek megfelelően kijelölt egyetemes szolgáltató(k) számára,

– adott esetben a 22. cikkben említett nemzeti szabályozóhatóság működési költségeihez való pénzügyi hozzájárulásra kötelezhet [helyesen: hozzájárulástól tehető függővé],

– adott esetben a nemzeti jogszabályokban meghatározott munkafeltételek betartásától tehető függővé vagy arra kötelezhet.

Az első francia bekezdésben és a 3. cikkben említett kötelezettségeket és követelményeket kizárólag a kijelölt egyetemes szolgáltatók tekintetében lehet megszabni.

[…]

(3) Az (1) és (2) bekezdésben említett eljárásoknak, kötelezettségeknek és követelményeknek átláthatónak, hozzáférhetőnek, megkülönböztetéstől mentesnek, arányosnak, pontosnak és egyértelműnek kell lenniük, azokat előre nyilvánosságra kell hozni, és objektív kritériumokon kell alapulniuk. A tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy az engedély egészben vagy részben történő megtagadásának vagy visszavonásának okait a kérelmezővel közöljék, és számára jogorvoslatot biztosítsanak.”

C – *Az osztrák jog*

1. A PMG

7. A postai piac szabályozásáról szóló szövetségi törvény (Bundesgesetz über die Regulierung des Postmarktes, a továbbiakban: PMG)[5] 24. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „a jelen szövetségi törvényben előírt feltételek esetén bárki kínálhat és nyújthat postai szolgáltatásokat”.

8. A postai piac szabályozásáról szóló szövetségi törvény 25. §-ának (1) bekezdése értelmében „a postai szolgáltatók a tervezett postai szolgáltatást, továbbá e szolgáltatás megváltoztatását és megszüntetését a szabályozóhatóságnak kötelesek bejelenteni, a szolgáltatás megkezdését, megváltoztatását vagy megszüntetését megelőzően. […]”.

9. A postai piac szabályozásáról szóló szövetségi törvény 26. §-ának (1) bekezdése úgy szól, hogy „a legfeljebb 50 g tömegű levélküldemények harmadik felek számára történő üzletszerű továbbítása koncesszió tárgyát alkotja”.

10. A postai piac szabályozásáról szóló szövetségi törvény 37. §-ának (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „e törvény és a [97/67] irányelv értelmében a szabályozóhatóság, a 40. §-ban meghatározott feladatok vonatkozásában a Post Control Kommission, míg az ettől eltérő valamennyi feladat vonatkozásában a Rundfunk und Telekom Regulierungs-GmbH (RTR-GmbH)”.

2. A KOG

11. Az „Austria” kommunikációért felelős hatóság létrehozataláról („KommAustria”), valamint a kommunikációs szövetségi tanács létrehozataláról szóló szövetségi törvény (Bundesgesetz über die Einrichtung einer Kommunikationsbehörde Austria („KommAustria”) und eines Bundeskommunikationssenates, a továbbiakban: KOG)[6] 34. §-ának (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „a pénzügyi hozzájárulásokat az egyes fizetésre kötelezettek üzleti forgalma és az ágazat összesített üzleti forgalma arányában kell meghatározni és beszedni, a számítás alapja a hírközlési szolgáltatások nyújtásából belföldön realizált összes üzleti bevétel.”

12. A KOG 34a. §-a a következőképpen rendelkezik:

„(1) Az RTR-GmbH postai ágazattal kapcsolatos […] feladatainak végrehajtása során felmerülő költségek finanszírozását egyrészt pénzügyi hozzájárulások, másrészt szövetségi költségvetési források biztosítják. A szövetségi költségvetést terhelő támogatás éves összege 200 000 euró, amelyet az RTR-GmbH részére két egyenlő részletben kell megfizetni […] Az RTR-GmbH által viselt, a pénzügyi hozzájárulásokkal nem finanszírozott többi költség teljes összege nem haladja meg az évi 550 000 eurót.

(2) A pénzügyi hozzájárulásokat a postai ágazat fedezi. A postai ágazatba a [PMG] 25. §-a szerint bejelentési kötelezettség alá tartozó, vagy a [PMG] 26. §-a szerint engedéllyel rendelkező postai szolgáltatók tartoznak.

(3) A 34. § (3)–(15) bekezdését analógia útján a »Telekom-Control-Kommission« helyébe lépett »Post-Control-Kommissionra« is alkalmazni kell”.

5 — A BGBl. I, 123/2009. sz., a BGBl. I 111/2010. számában közzétett változatában.

6 — BGBl.32/2001. sz., a BGBl. I 50/2010. számában közzétett változatában.

II – **Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések**

13. A DHL Express (Austria) GmbH (a továbbiakban: DHL Express) a Deutsche Post DHL csoport osztrák ága, a futár és expressz szolgáltatások területén tevékenységet folytató vállalkozás, amely egyebek mellett legfeljebb 31,5 kg tömegű csomagok, valamint iratok, illetve dokumentumok gyűjtését, feldolgozását, szállítását és szétosztását végzi, az ezekhez kapcsolódó számos többletértéket képviselő szolgáltatással (például bizonyos kézbesítési időpontok garantált betartásával, csomagolással és nyomon követéssel) együtt.

14. A Post-Control-Kommission (postai szolgáltatásokat ellenőrző bizottság, a továbbiakban: PCK) 2012. április 23-i határozatával, kötelezte a DHL Express-t, hogy a 2011. július 1-től és december 31-ig terjedő időszakot illetően járuljon hozzá az RTR-GmbH finanszírozásához. Határozatában a PCK megállapította, hogy a DHL Express köteles a postai ágazat szabályozóhatósága tevékenységének finanszírozásához történő hozzájárulásra. Ugyanis, egy részleges közfinanszírozáson túl, az osztrák szabályozás valamennyi postai szolgáltatót további hozzájárulásra kötelez, akár nyújtanak egyetemes szolgáltatást, akár nem. Ezért a DHL Express 2011-re előirányzott éves forgalmi adatai alapján, a PCK kiszámolta a teljes postai ágazat forgalmi adataiból a DHL-re eső részt, ezt követően pedig meghatározta az RTR-GmbH finanszírozásából a DHL Express által teljesítendő részt.

15. A DHL Express e határozat ellen fellebbezést nyújtott be a Verwaltungsgerichtshof (legfelsőbb közigazgatási bíróság) előtt. A DHL Express azt állítja, hogy egyáltalán nem nyújt olyan szolgáltatást, amely a 97/67 irányelv szerinti egyetemes szolgáltatás körébe tartozik, továbbá azt, hogy ezen irányelv 9. cikkének (2) bekezdése csak az egyetemes szolgáltatás körébe tartozó szolgáltatást nyújtó szolgáltatók esetében teszi lehetővé a tagállamoknak, hogy a postai ágazat nemzeti szabályozóhatósága finanszírozásához való hozzájárulásra kötelezzék a postai szolgáltatókat. Éppen ezért, az említett irányelvvel ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely megkülönböztetés nélkül, valamennyi postai szolgáltatót kötelezi az említett finanszírozáshoz történő hozzájárulásra.

16. E körülmények között a Verwaltungsgerichtshof (legfelsőbb közigazgatási bíróság) – mivel nehézségei merültek fel az uniós jog értelmezésével kapcsolatban – felfüggesztette az eljárást, és a Bíróság Hivatalához 2015. január 7-én beérkezett határozatával a következő kérdéseket terjesztette előzetes döntéshozatal céljából a Bíróság elé:

„1. Ellentétes-e a [2008/6] irányelvvel módosított, [97/67] irányelvvel, különösen annak 9. cikkével az olyan nemzeti szabályozás, amely szerint a postai szolgáltatók attól függetlenül kötelesek hozzájárulni a nemzeti szabályozóhatóság működési költségeinek finanszírozásához, hogy nyújtanak-e egyetemes szolgáltatást?

2. Az első kérdésre adandó igenlő válasz esetén:

   a) Elegendő-e a finanszírozási kötelezettség előírásához, hogy az érintett szolgáltató olyan postai szolgáltatásokat nyújt, amelyek a nemzeti szabályozás szerint egyetemes szolgáltatásnak minősülnek, de túllépnek az irányelv szerinti kötelező jellegű minimális egyetemes szolgáltatási körön?

   b) Ugyanúgy kell-e eljárni az adott vállalkozás finanszírozási hozzájárulása mértékének megállapításakor, mint az említett irányelv 7. cikkének (4) bekezdése szerinti kompenzációs alap finanszírozásához való hozzájárulás mértékének megállapításakor?

   c) Megköveteli-e ebben az esetben az említett irányelv 7. cikkének (5) bekezdése értelmében vett, a hátrányos megkülönböztetés tilalma és az arányosság elve tiszteletben tartásának követelménye, valamint a [2008/6] irányelv [(27) preambulumbekezdése] értelmében vett »[egyetemes szolgáltatásokkal] [való] […] felcserélhető[ség]« figyelembevétele, hogy a forgalomnak a

többletértéket képviselő szolgáltatásokra, tehát a nem az egyetemes szolgáltatás körébe sorolandó, de az egyetemes szolgáltatáshoz kapcsolódó postai szolgáltatásokra eső részét levonják, és azt a hozzájárulás mértékének megállapításakor ne vegyék figyelembe?”

III – **A Bíróság előtti eljárás**

17. A jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem kapcsán az alapügy felperese, az alapügy alperese, az osztrák, a belga, a spanyol, a francia és a norvég kormány, valamint az Európai Bizottság terjesztett elő írásbeli észrevételeket.

IV – **Jogi elemzés**

A – *Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdésről*

18. A kérdést előterjesztő bíróság által a Bíróság elé terjesztett kérdés lényegében annak megállapítására irányul, hogy a 97/67 irányelvvel ellentétes-e, ha tagállamok a postai ágazat valamennyi szolgáltatóját kötelezik ezen ágazat szabályozóhatóságának finanszírozásához történő hozzájárulásra.

1. Az alapügy felperesének érvelése

19. A DHL Express, a francia kormány által is támogatott érvelésében azt állítja, hogy 97/67 irányelv 9. cikkének szövege és rendszere alapján úgy kell értelmezni az említett irányelv 9. cikke (2) bekezdése második albekezdésének negyedik francia bekezdését, hogy a tagállamok kizárólag az egyetemes szolgáltatás körébe tartozó szolgáltatást nyújtó vállalkozásokat kötelezhetik ilyen hozzájárulásra.

20. A 97/67 irányelv 9. cikke, a szó szerinti értelme alapján, a postai szolgáltatások nyújtására és a postai hálózathoz való hozzáférésre vonatkozó általános feltételeket határozza meg. Az egyetemes szolgáltatások körébe tartozó szolgáltatások különös és kizárólagos feltételeit e cikk (2) bekezdése szabályozza. A 97/67 irányelv 9. cikke (2) bekezdésének második albekezdése szerint az engedély megadása az egyes francia bekezdésekben felsorolt kötelezettségektől tehető függővé. Márpedig az „engedély” kifejezés kizárólag az egyetemes szolgáltatások körébe tartozó szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások esetében alkalmazandó. Ezenkívül, rendszertani szempontból, párhuzamot lehet vonni – a 97/67 irányelv 9. cikke (2) bekezdése második albekezdésének negyedik francia bekezdésében rögzített – a postai ágazatért felelős szabályozóhatóság finanszírozáshoz való hozzájárulási kötelezettség és az említett irányelv 9. cikk (2) bekezdése második albekezdésének harmadik francia bekezdésében előírt kompenzációs alapba történő pénzügyi hozzájárulási kötelezettsége között. Ez utóbbi kötelezettség személyi hatályát a 2008/6 irányelv (27) és (28) preambulumbekezdései határozzák meg részletesen, amelyekből kitűnik, hogy annak hatálya alá kizárólag az egyetemes szolgáltatás körébe tartozó szolgáltatást nyújtó vállalkozások tartoznak. Egyébként maga a Bizottság is ezt az álláspontot képviseli. Következésképpen, mivel a 97/67 irányelv 9. cikkének (2) bekezdésének második albekezdésének harmadik francia bekezdése csak az egyetemes szolgáltatás körébe tartozó szolgáltatást nyújtó vállalkozásokat érinti, ugyanezt a következtetést kellene levonni a 9. cikk (2) bekezdésének második albekezdésében található további elemek esetében is, amelyekbe tehát a postai ágazatért felelős szabályozóhatóság finanszírozáshoz való hozzájárulási kötelezettség is beletartozik. A 97/67 irányelv 9. cikke (2) bekezdésének harmadik albekezdése is azt erősíti meg, hogy az említett cikk második albekezdése ténylegesen azokról a kötelezettségekről szól, amelyek az egyetemes szolgáltatás körébe tartozó szolgáltatást nyújtó vállalkozásokra vonatkozhatnak, függetlenül

attól, hogy azokat kijelölték-e [7] erre a szolgáltatásra.

2. Elemzés

21. A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy ha valamely, irányelvben szereplő uniós jogi rendelkezés jelentését illetően a szó szerinti értelmezés nem ad különösebb felvilágosítást, akkor az említett rendelkezés értelmezése érdekében figyelembe kell venni annak összefüggéseit, továbbá, azon irányelv általános rendszerét és célját, amelynek az a részét képezi. [8]

22. Készséggel igazat adok az alapügy felperesének abban, hogy a 97/67 irányelv 9. cikke jogszabályszerkesztési szempontból gyenge minőségű rendelkezés, amely – ha ragaszkodunk annak szövegéhez –félreértést eredményezhet. Éppen ezért, véleményem szerint, a Bíróságnak tényleges rekonstruáló munkát kell végeznie, mivel a 97/67 irányelv 9. cikkének szövegezési stílusa a közelében sincs annak, ami az azonnali értelmezést megkönnyítené.

23. Ez a munka annál is inkább szükségesnek tűnik, mert pillanatnyilag – a Bizottság beadványa szerint – 18 tagállam az összes postai szolgáltatóját kötelezi a nemzeti szabályozóhatóság finanszírozásához történő hozzájárulásra. [9]

24. A 97/67 irányelv 9. cikke (2) bekezdése második albekezdése negyedik francia bekezdése tényleges hatályának feltárása érdekében, először e rendelkezés szó szerinti, majd rendszertani értelmezésével kezdem, amelyet megkísérlek megvilágosítani e rendelkezés eredetének rövid ismertetésével. Ezt követően, másodszor, fel kell idéznem a postai ágazatért felelős nemzeti szabályozóhatóság feladatait, és kifejtem, miért vagyok meggyőződve arról, hogy az alapügy felperese által a nemzeti szabályozóhatóság és a kompenzációs alap finanszírozásának módszerei között felállítani kívánt analógia nem fogadható el.

a) A szó szerinti, a rendszertani és történeti értelmezések

25. A 97/67 irányelv 9. cikke az irányelvnek a postai szolgáltatások nyújtására és a hálózathoz való hozzáférésre vonatkozó feltételekről szóló fejezetében található. Az említett cikk három bekezdésből áll.

26. A 97/67 irányelv 9. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy az egyetemes szolgáltatások körén kívül eső szolgáltatások vonatkozásában a tagállamok „általános engedélyeket” vezethetnek be. Az említett irányelv 9. cikke (2) bekezdésének első albekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az egyetemes szolgáltatások körébe tartozó szolgáltatások vonatkozásában a tagállamok „engedélyezési eljárásokat vezethetnek be, beleértve az egyedi engedélyeket is”. E bekezdés második albekezdése úgy rendelkezik, hogy az „engedély” megadása különböző feltételektől függhet, amelyeket ezen albekezdés öt, külön francia bekezdése sorolja fel.

27. Első pillantásra – mivel az „engedély” megadásának különböző feltételeit a 9. cikk (2) bekezdése sorolja fel, és e bekezdés első albekezdése hivatkozik is „az egyetemes szolgáltatás körébe tartozó szolgáltatásokra” – arra lehet következtetni, hogy a 97/67 irányelv 9. cikke (2) bekezdése második albekezdésének negyedik francia bekezdésében rögzített, „a nemzeti szabályozóhatóság működési költségeihez való pénzügyi hozzájárulás kötelezettsége” kizárólag az egyetemes szolgáltatás körébe tartozó szolgáltatást nyújtó szolgáltatóra alkalmazandó.

7 — A 97/67 irányelv 4. cikke értelmében.

8 — Lásd különösen: CHEZ Razpredelenie Bulgaria ítélet (C-83/14, EU:C:2015:480, 55. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

9 — Méghozzá attól függetlenül, hogy a hozzájárulás milyen formában történik. A spanyol kormány ismertette a Spanyol Királyságban alkalmazott sajátos megoldást. Az előírt hozzájárulás adó formájában, vagy – a postai szolgáltatatást végző vállalkozások nyilvántartásába vételekor, illetve ismételt nyilvántartásba vételekor – díjfizetés formájában történik.

28. Mindazonáltal e tekintetben megjegyzendő, hogy a 97/67 irányelv 9. cikke (2) bekezdésének második albekezdése az „engedély” fogalomra pontosabb magyarázat nélkül hivatkozik. Ezt az albekezdést tehát nem elszigetelten, hanem csak a 97/67 irányelv 2. cikkének 14. pontja fényében lehet értelmezni, amely az „engedélyezés” fogalmát határozza meg. Márpedig e cikk elolvasása alapján megismerhető, hogy olyan általános kifejezésről van szó, amely „minden olyan […] »általános engedély[re]« vagy »egyedi engedély[re« [vonatkozik] […], amely a postai ágazatra jellemző jogokat és kötelezettségeket rögzít, és lehetővé teszi a postai szolgáltatók számára, hogy postai szolgáltatásokat nyújtsanak és hálózatokat létesítsenek és/vagy működtessenek ilyen szolgáltatások nyújtásához” [10]. A jogalkotó a 97/67 irányelv (22) preambulumbekezdésében, vagy 9. cikkének (3) bekezdésében szintén általános értelemben használja az „engedélyezés” [11] kifejezést.

29. Ennélfogva az alapügy felperese által javasolt szó szerinti értelmezés számomra túlzottan megszorítónak tűnik.

30. A DHL Express álláspontját 97/67 irányelv 9. cikkének (2) bekezdésének harmadik albekezdése sem támaszthatja alá, amely szerint „[az említett irányelv (9. cikke (2) bekezdése második albekezdésének] első francia bekezdésében és a 3. cikkében említett kötelezettségeket és követelményeket kizárólag a kijelölt egyetemes szolgáltatók tekintetében lehet megszabni”, nem támasztja alá a DHL Express álláspontját. Éppen ezért, és a 97/67 irányelv 9. cikkének egészében vett rendszerére tekintettel, nem volna értelme tovább szűkíteni a 9. cikk (2) bekezdése második albekezdése többi francia bekezdését.

31. Vegyük sorra a különböző érintett francia bekezdéseket.

32. Az első francia bekezdés rendeltetését a 97/67 irányelv 9. cikkének (2) bekezdésének fent idézett harmadik albekezdése szabályozza. Egyetemes szolgáltatási kötelezettségeket nyilvánvalóan csak az ezen irányelv 4. cikkének (2) bekezdése alapján kijelölt egyetemes szolgáltatók számára lehet előírni.

33. A második francia bekezdés azon lehetőségről rendelkezik, hogy az „engedély” adott szolgáltatások minőségére, rendelkezésre állására és teljesítésére vonatkozó követelményekhez köthető. Semmi sem zárja ki, hogy ezeket a követelményeket valamennyi postai szolgáltató esetében megköveteljék. E tekintetben hangsúlyozom, hogy a 97/67 irányelv 9. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az egyetemes szolgáltatások körén kívül eső szolgáltatásokat illetően a tagállamok általános engedélyeket vezethetnek be, amennyiben azokat „az alapvető követelményeknek való megfelelés biztosításához szükségesnek tartják”. Ezek, a 97/67 irányelv 2. cikk 19. pontjában meghatározott követelmények „olyan általános, nem gazdasági okok, amelyek egy tagállamot arra késztethetnek, hogy a postai szolgáltatások ellátására feltételeket szabjon” [12]; ilyen például a levelezéssel kapcsolatos titoktartás. Éppen ezért teljes mértékben el tudom fogadni, hogy az ágazat ellenőrzésére szolgáló általános engedélyben a postai szolgáltatóknak – még ha nem egyetemes szolgáltatók is – bizonyos, az említett szolgáltatások minőségére, rendelkezésre állására és teljesítésére vonatkozó követelmények betartására történő kötelezése hozzájárulhat az alapvető követelmények megóvásához és fennmaradásához.

10 — A 97/67 irányelv 2. cikkének 14. pontja az „engedély” két külön kategóriájának az általános engedélynek és az egyedi engedélynek a meghatározásával folytatódik (lásd a jelen indítvány 5. pontját).

11 — E preambulumbekezdés értelmében „a tagállamoknak képeseknek kell lenniük területükön megfelelő engedélyezési eljárásokkal szabályozni az olyan postai szolgáltatásokat, amelyek az egyetemes szolgáltatók számára nem fenntartottak […]”.

12 — Kiemelés tőlem. Fontos a postai szolgáltatásokra általánosságban történő hivatkozás.

34. A harmadik francia bekezdés arra a lehetőségre vonatkozik, hogy az „engedély” a 97/67 irányelv 7. cikkének (4) bekezdése szerint létrehozott kompenzációs alap finanszírozásához történő hozzájárulási kötelezettség teljesítésétől tehető függővé. Az elemzésemben valamivel később visszatérek majd erre a kötelezettségre, de már most hajlok vagyok annak megállapítására, hogy a jogalkotó által e kötelezettség és a kizárólag az egyetemes szolgáltatások körébe tartozó szolgáltatást nyújtó szolgáltatók között teremtett *kifejezett*[13] kapcsolat miatt ezt a francia bekezdést úgy kell értelmezni, hogy az főszabály szerint nem vonatkozik a postai szolgáltatók összességére.

35. A negyedik francia bekezdés az, amelyre a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem vonatkozik. A 97/67 irányelv egyáltalán nem tartalmaz olyan kifejezett rendelkezést, amelyből arra lehetne következtetni, hogy annak hatálya csak azokra a vállalkozásokra terjed ki, amelyek egyetemes szolgáltatások körébe tartozó szolgáltatásokat nyújtanak.

36. Az ötödik francia bekezdés azt a lehetőséget helyezi kilátásba, hogy az „engedély” megadása a nemzeti jogszabályokban meghatározott munkafeltételek betartásától tehető függővé. Nehéz elhinnem, hogy ez a lehetőség is szigorúan csak azokra a vállalkozásokra lenne korlátozva, amelyek az egyetemes szolgáltatások körébe tartozó szolgáltatást nyújtanak. Az alapügy felperese által javasolt megszorító értelmezés itt szintén azt eredményezné, hogy a tagállamok nem volnának jogosultak megkövetelni, hogy azok a vállalkozások, amelyeknek a tevékenységét az egyetemes szolgáltatások körén kívül eső postai szolgáltatások nyújtása céljából kiadott általános engedélyek szabályozzák, betartsák a nemzeti szinten meghatározott munkafeltételeket. Ezenkívül, a második francia bekezdéshez hasonlóan, az ötödik francia bekezdést is a 97/67 irányelv 9. cikkének (1) bekezdésével és 2. cikkének 19. pontjával együttesen kell értelmezni. Márpedig ez utóbbi kifejezetten „alapvető követelményként” határozza meg a „foglalkoztatási feltételek tiszteletben tartását”.

37. A 97/67 irányelv 9. cikke (2) bekezdése második albekezdésének olyan értelmezése, amely szerint a tagállamok azon lehetősége, hogy az engedély megadását az abban felsorolt kötelezettségek betartásától tegyék függővé – eltérő, kifejezett rendelkezés hiányában – nem feltétlenül korlátozódik az egyetemes szolgáltatások körébe tartozó szolgáltatatást nyújtókra, nem áll ellentétben az említett rendelkezés történeti értelmezésével.

38. A Bizottság beadványaiban bizonyos információkat közölt arról, hogy az Európai Unió Tanácsa – Írország kezdeményezése alapján – mely feltételekkel kívánta bevezetni a 97/67 irányelv 9. cikke (2) bekezdése második albekezdésének negyedik francia bekezdését. A Bizottsággal egyetértve az én véleményem is az, hogy az európai uniós jogalkotó a tagállamok számára kiegészítő finanszírozási lehetőséget kívánt teremteni, valamint hogy ezen lehetőségek fakultatív jellege a vonatkozó rendelkezések tágabb értelmezése mellett szól. Kiemelem továbbá, hogy az eredeti irányelvben, azaz a 97/67 irányelv eredeti változatában a jogalkotó az „engedély” kifejezést már általános értelemben használta, a 2008/6 irányelv által bevezetett módosítások az „engedély”[14] kifejezés eredeti definícióját nem érintették.

39. Ezeken a szempontokon túl, amelyek a 97/67 irányelv 9. cikkének szövegére, rendszerére és keletkezésének történetére vonatkoznak, a postai ágazatot szabályozó nemzeti hatóságokra bízott feladatok elemzése is azt mutatja, hogy az uniós jogalkotó e hatóságok szerepét nem kívánta kizárólag az egyetemes szolgáltatások körébe tartozó postai szolgáltatásokra korlátozni.

13 — Lásd különösen a 2008/6 irányelv (27) preambulumbekezdését. Az alap finanszírozásának módja, továbbá a nemzeti szabályozóhatóság finanszírozásának módja közötti megfelelő analógia hiányáról, lásd a jelen indítvány 49. és azt követő pontjait.

14 — Lásd a 97/67 irányelv eredeti változatának 2. cikk 14. pontját.

b) A nemzeti szabályozóhatóságokra bízott feladatok

40. A 97/67 irányelv 9. cikke (2) bekezdése második albekezdésének negyedik francia bekezdése a tagállamok számára lehetőséget ad, hogy a postai szolgáltatókat a nemzeti szabályozóhatóság finanszírozásához történő hozzájárulásra kötelezzék. A 97/67 irányelv 22. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „*a postai ágazat vonatkozásában* [minden tagállam] kijelöl egy vagy több […] nemzeti szabályozóhatóságot”.[15] Az említett irányelv 22. cikkének (2) bekezdése részletesen meghatározza a feladataikat. E rendelkezés értelmében az említett hatóságok „*sajátos* feladata az irányelvből eredő kötelezettségek betartásának biztosítása, különösen az egyetemes szolgáltatások nyújtására vonatkozó ellenőrzési és szabályozási eljárások megállapításával”[16]. Mindazonáltal ez az egyetemes szolgáltatással kapcsolatos feladat nem kizárólagos, mivel a 97/67 irányelv 22. cikkének (2) bekezdése annak megállapításával folytatódik, hogy a nemzeti szabályozóhatóságokat „meg lehet […] bízni továbbá a postai ágazatban a versenyszabályok betartásának biztosításával”. E hatóságok továbbá fontos szerepet játszanak az ellenőrzési célú vagy statisztikai célokra történő információgyűjtésben.[17] Márpedig, a postai szolgáltatók azon kötelezettsége, hogy a nemzeti szabályozóhatóságoknak biztosítsák az információkat, még itt sem korlátozódik kizárólag az egyetemes szolgáltatások körébe eső szolgáltatások nyújtóira,[18] amint az már a 2008/6 irányelv indokolásában[19] is ismertetésre került.

41. Ezenkívül, noha a nemzeti szabályozóhatóságok szerepe az irányelvből eredő kötelezettségek betartásának biztosítása, érdemes felidézni, hogy a 97/67 irányelv célkitűzését és hatályát meghatározó 1. cikkének első francia bekezdésében általános értelemben, többek között azt írja elő, hogy az irányelv közös szabályokat állapít meg a postai szolgáltatások nyújtása vonatkozásában.

42. Arra is emlékeztetni kell, hogy a 97/67 irányelvet jelentősen módosító 2008/6 irányelv paradigmaváltást jelent a postai ágazat közösségi koncepciójában. Az uniós jogalkotó a 2008/6 irányelv elfogadásával „az egyetemes szolgáltatók még hatályban lévő valamennyi kizárólagos vagy különleges jogának és a postai szolgáltatások nyújtása valamennyi egyéb akadályának eltávolításával kívánja megtenni az utolsó lépést a piac teljes megnyitása felé”[20]. Ez egy monopolisztikus koncepció végét jelenti a szabad verseny fokozatos megteremtése érdekében.[21]

15 — Dőlt betűs kiemelés tőlem.

16 — Dőlt betűs kiemelés tőlem.

17 — Lásd a 97/67 irányelv 22a. cikkét.

18 — Lásd például a módosított 97/67 irányelv 22a. cikkének (2) bekezdését.

19 — A Tanács által 2007. november 8-án elfogadott 19/2007/EK közös álláspont (HL C 307E, 22. o.), tanácsi indokolásának III, 2), viii) pontjában a Tanács felhívta a figyelmet arra, hogy „[a] nemzeti szabályozási hatóságok *a postai piacok* ellenőrzésére összpontosítanak, többek között a *valamennyi* piaci szereplő által megfelelően szolgáltatott információkon keresztül”(dőlt betűs kiemelés tőlem).

20 — Lásd a 19/2007 tanácsi közös álláspont indokolásának II. pontját.

21 — Ezt a paradigmaváltás fejeződik ki különösen a 2008/6 irányelv (23) preambulumbekezdésében, amely szerint „a [97/67] irányelv előnyben részesítette azt a megoldást, hogy az egyetemes szolgáltatást a kijelölt egyetemes szolgáltatók nyújtsák. […] A nagyobb verseny és választék következtében a belső piacon a postai szolgáltatások szabad nyújtásának biztosításához a tagállamoknak további rugalmasságra van szükségük, hogy az egyetemes szolgáltatáshoz való hozzáférés garantálásához a leghatékonyabb és legmegfelelőbb mechanizmust meghatározzák, tiszteletben tartva az objektivitás, az átláthatóság, a megkülönböztetésmentesség, az arányosság és a lehető legkisebb mértékű piactorzítás elveit. A tagállamok ehhez a következők valamelyikét, vagy azok kombinációját alkalmazhatják: az egyetemes szolgáltatás piaci erők révén való nyújtása, egy vagy több vállalkozás kijelölése az egyetemes szolgáltatás különböző elemeinek nyújtására vagy különböző területek ellátására, illetve az egyetemes szolgáltatások közbeszerzés révén való biztosítása.[…]”

43. A nemzeti szabályozóhatóságoknak e paradigmaváltáshoz kell kapcsolódniuk. A 2008/6 irányelv (47) preambulumbekezdésének megállapítása szerint e hatóságok szerepe „alapvető fontosságú, különösen azokban a tagállamokban, ahol a versenyre való áttérés még nem fejeződött be. […] A nemzeti szabályozóhatóságok számára feladataik teljesítéséhez meg kell adni minden szükséges erőforrást: emberi erőforrást, szakértelmet és pénzügyi eszközöket”[22]. Ezek az eszközök tehát valamennyi postai szolgáltató részvételét szükségessé tehetik az említett hatóságok tevékenységének finanszírozásában.

44. Az uniós jogalkotó által a nemzeti szabályozóhatóságoknak biztosítani kívánt szerep tehát túlterjed az egyetemes szolgáltatásokon. A 97/67 irányelv szerint az említett hatóságokra hárul a postai ágazat általános érdekeinek garantálása, különösen annak ellenőrzése, hogy a nyitás alatt lévő piac szereplői az említett irányelv előírásainak megfelelően járjanak el.

45. Ezenkívül azt is el kell ismerni, hogy az uniós jogalkotó a tagállamoknak mozgásteret biztosított a feladatok meghatározását és a nemzeti szabályozóhatóságokra ruházható hatásköröket illetően. A Bizottság, a Tanács és az Európai Parlament számára készített, a postai irányelv alkalmazásáról szóló jelentésében kiemelte, hogy „[a nemzeti szabályozóhatóságok] feladatai, erőforrásai és jogai az egyes tagállamokban jelentősen eltérnek, és így jogosan megkérdőjelezhető, hogy „[a nemzeti szabályozóhatóságok] megfelelő eszközökkel rendelkeznek feladataik (hatékony) elvégzésére”.[23]

46. Mivel a nemzeti szabályozóhatóságok szerepét és feladatait az uniós jogalkotó úgy jelölte ki, hogy az a postai ágazat minden szereplőjét szolgálja, logikátlan és feleslegesen megkülönböztető lenne – amint azt a norvég kormány és a Bizottság is állítja – úgy értelmezni a 96/67 irányelv 9. cikke (2) bekezdése második albekezdésének negyedik francia bekezdését, hogy annak alapján kizárólag az egyetemes szolgáltatás körébe tartozó szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások kötelezhetőek arra, hogy hozzájáruljanak az említett hatóságok tevékenységének finanszírozásához.

47. Végül – amint arra a DHL Express is emlékeztet – szükség van-e annak felidézésére, hogy noha a Corbeau-ítélet[24] értelmében a futár- és expressz szolgáltatások kétségtelenül olyan sajátos szolgáltatásoknak minősülnek, amelyek az egyetemes postai szolgáltatásoktól alapvetően különböző jellemzőkkel rendelkeznek a Bíróság álláspontja szerint a futár- és expressz szolgáltatások a postai ágazatba tartoznak? E körülmények között a nemzeti szabályozóhatóság finanszírozáshoz történő hozzájárulás az *összes* postai szolgáltató esetében előírható, így tehát a futár- és expressz szolgáltatásokat végző vállalkozások esetében is.

48. A nemzeti szabályozóhatóságok szerepére és feladataira vonatkozó fenti megfontolások alapján végül is kétségbe kell vonnom a DHL Express és a francia kormány által előterjesztett – a szabályozóhatóságok finanszírozásának módja és a kompenzációs alap finanszírozásának módja közötti analógiára vonatkozó – érvek helytállóságát.

c) A kompenzációs alap finanszírozásának módjára vonatkozó analógia lehetetlensége

49. A 2008/6 irányelv ugyancsak a paradigmaváltás szempontjai alapján fokozatosan kívánt véget vetni a kijelölt egyetemes szolgáltatók[25] által élvezett, kizárólagos vagy különleges jogoknak, azzal a céllal, hogy – valamely kompenzálásra szolgáló mechanizmus vagy az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek nettó költségeinek megosztása formájában[26] – szolidaritási kötelezettséget teremtsen.

22 — A Bizottság a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek a postai irányelv alkalmazásáról szóló 2008. december 22-i jelentése (COM(2008) 884 végleges) megerősítette, hogy „a postai szolgáltatások belső piacának teljes megvalósításához elengedhetetlenek a jól működő nemzeti szabályozóhatóságok” (lásd: az említett jelentés 6. o.).

23 — COM(2008) 884 végleges.

24 — Corbeau-ítélet (C-320/91, EU:C:1993:198).

25 — Lásd: a 97/67 irányelv 7. cikkének (1) bekezdése.

26 — Lásd: a 97/67 irányelv 7. cikkének (3) bekezdése.

50. Mivel az érintett tagállam által bevezetett költségmegosztási mechanizmusról van szó, az utóbbinak lehetősége van „létrehozni egy, a szolgáltatók és/vagy a felhasználók által fizetett díjakból finanszírozott kompenzációs alapot […] A tagállamok a 9. cikk (2) bekezdése alapján az engedélyek megadásakor [helyesen: megadásakor a szolgáltatókkal szemben] feltételül szabhatják az alaphoz való pénzügyi hozzájárulást vagy egyetemes szolgáltatási kötelezettség teljesítését. […]” [27]. A 2008/6 irányelv (27) preambulumbekezdése szerint azonban „annak megállapításához, hogy mely vállalkozások kötelezhetők a kompenzációs alaphoz való hozzájárulásra, a tagállamoknak mérlegelniük kell, hogy az ilyen vállalkozások által nyújtott szolgáltatások a felhasználó szemszögéből az egyetemes szolgáltatás körébe tartozó szolgáltatásoknak tekinthetők-e, mivel az egyetemes szolgáltatásokkal kellő mértékben felcserélhetőnek bizonyulnak, figyelembe véve a szolgáltatások jellegzetességeit, ezen belül a többletértéket képviselő jellemzőket, valamint rendeltetésüket és az árképzést. E szolgáltatásoknak nem kell szükségképpen rendelkezniük az egyetemes szolgáltatás minden vonásával […]”.

51. Ennek alapján, és eltérően a nemzeti szabályozóhatóságok finanszírozásától, kifejezett összefüggés állapítható meg a kompenzációs alap és az egyetemes szolgáltatás körébe eső szolgáltatást nyújtó vállalkozások között. Ez azzal magyarázható, hogy a kompenzációs alap létrehozatalának céljai alapvetően különböznek a nemzeti szabályozóhatóságok létrehozatalának és szerepének, valamint feladatainak megerősítésére irányuló céloktól.

52. Ugyanis, amint arra az elnevezés is utal, a kompenzációs alap célja az, hogy a lehetséges gazdasági egyenlőtlenségeket kompenzálja, azaz, hogy „az egyetemes szolgáltatót olyan szolgáltatásokért ellentételezze, amelyek tisztességtelen pénzügyi terhet jelentenek” [28]. Ellentétben azzal, amit a nemzeti szabályozóhatóságok kapcsán a fentiekben kifejtettem, a kompenzációs kötelezettség, logikusan, kizárólag azokra a szolgáltatókra vonatkozhat, akik egyetemes szolgáltatást nyújtanak vagy nyújthatnak, [29] minthogy a kompenzációs alapból származó előnyök az egyetemes szolgáltatásra korlátozódnak.

53. A kompenzációs alap finanszírozásához történő hozzájárulás kötelezettsége ekképpen nem hasonlítható össze a nemzeti szabályozóhatóságok finanszírozásához történő hozzájárulási kötelezettséggel, és ami igaz az egyikre, az nem szükségképpen igaz a másikra. Ennélfogva, az alapügy felperesének állításával ellentétben, a két kötelezettség között nem állítható fel analógia.

d) Záró megjegyzés

54. Elemzésemből következően a 97/67 irányelv 9. cikkével egyáltalán nem ellentétes az, hogy a tagállam valamennyi postai szolgáltatót – függetlenül attól, hogy az egyetemes szolgáltatás körébe eső vagy azon kívüli szolgáltatásokat nyújt – a postai szolgáltatásért felelős szabályozóhatóság tevékenységeinek finanszírozásához történő hozzájárulásra kötelezze.

55. Arra az esetre, ha a Bíróság az előbbi érvek alapján nem lenne teljesen meggyőzve, még egy utolsó megjegyzést kívánok tenni.

27 — A 97/67 irányelv 7. cikkének (4) bekezdése.

28 — A 97/67 irányelv (23) preambulumbekezdése. A 97/67 irányelv 9. cikke (2) bekezdése második albekezdésének harmadik francia bekezdése rendelkezik arról a lehetőségről, hogy az engedély megadása a kompenzációs alapban történő részvételtől tehető függővé, „amennyiben az egyetemes szolgáltatás nyújtása nettó költséget von maga után és méltánytalan pénzügyi terhet jelent […] a kijelölt egyetemes szolgáltató(k) számára […]”.

29 — Azaz azokra a szolgáltatókra, akik „az egyetemes szolgáltatások körébe tartozó, nem fenntartott szolgáltatásokat” nyújtanak, a 97/67 irányelv eredeti változatának szóhasználatát ismételve (lásd különösen az említett irányelv 9. cikkének (2) bekezdését).

56. Még ha a 97/67 irányelv 9. cikke (2) bekezdésének második albekezdését a maga egészében úgy is értelmeznénk, hogy az kizárólag az egyetemes szolgáltatás körébe eső szolgáltatásokra terjed ki, ez *a contrario* akkor sem jelenti azt, hogy a tagállamok az egyetemes szolgáltatások körén kívül eső postai szolgáltatókat ne kötelezhetnék a nemzeti szabályozóhatóságok tevékenysége finanszírozásához történő hozzájárulásra.

57. Magyarázatot adok erre.

58. Az egyetemes szolgáltatások körén kívül eső szolgáltatók helyzetét változatlanul a 97/67 irányelv 9. cikkének (1) bekezdése szabályozza. A Bíróságnak a 97/67 irányelvben meghatározott panaszkezelési eljárásokkal kapcsolatos álláspontjára tekintettel [30] a 97/67 irányelv nem harmonizálta teljeskörűen azokat a körülményeket, amelyek esetén általános engedély adható az említett, egyetemes szolgáltatások körén kívül eső szolgáltatóknak. A 97/67 irányelv 9. cikkének (1) bekezdése e kérdést illető hallgatása miatt a tagállamok mérlegelésének körébe tartozik annak meghatározása, hogy az összes postai szolgáltatót kötelezik-e a nemzeti szabályozóhatóságok tevékenysége finanszírozásában történő részvételre. Ezt azonban nemigen lehet számukra felróni, tekintettel a 2008/6 irányelv [31] (47) preambulumbekezdésének szövegére.

e) Az elemzés következtetései

59. Az előző megfontolásokra tekintettel, az elemzésemből kitűnik, hogy a 97/67 irányelv 9. cikkével nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely szerint a postai szolgáltatók kötelesek hozzájárulni a postai ágazatért felelős nemzeti szabályozóhatóság finanszírozásához, függetlenül attól, hogy nyújtanak-e az egyetemes szolgáltatás körébe eső szolgáltatásokat.

B – *A második előzetes döntéshozatali kérdésről*

60. Mivel a kérdést előterjesztő bíróság az előzetes döntéshozatal iránti második kérdését arra az esetre tette fel, ha a Bíróság az első kérdésre igenlő választ ad, és figyelembe véve az első kérdésre javasolt válaszomat, a második kérdésről a Bíróságnak nem szükséges állást foglalni.

V – **Végkövetkeztetések**

61. A fenti megfontolásokra tekintettel azt javasolom a Bíróságnak, hogy a Verwaltungsgerichtshof (legfelsőbb közigazgatási bíróság) által előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdésre a következő választ adja: A 2008. február 20-i, 2008/6/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított, a közösségi postai szolgáltatások belső piacának fejlesztésére és a szolgáltatás minőségének javítására vonatkozó közös szabályokról szóló, 1997. december 15-i 97/67/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel, és különösen annak 9. cikkével nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely szerint a postai szolgáltatók kötelesek hozzájárulni a postai ágazatért felelős nemzeti szabályozóhatóság finanszírozásához, függetlenül attól, hogy nyújtanak-e az egyetemes szolgáltatás körébe eső szolgáltatásokat.

30 — Lásd: a DHL International ítélet (C-148/10, EU:C:2011:654, 35. és 36. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

31 — Lásd a jelen indítvány 4. és 43. pontját.